

بررسی وجودی اخاذی در حقوق کیفری ایران: ضرورت یا عدم ضرورت جرم انگاری خاص

مصطفی فروتن^۱، محمد محمدی^۲

^۱ استادیار حقوق کیفری و جرم شناسی دانشگاه آزاد اسلامی شیراز

^۲ دانشجوی دکتری تخصصی حقوق کیفری و جرم شناسی دانشگاه آزاد اسلامی شیراز

چکیده

ذات بشریت در زمانی که احساس ترس بر او غلبه نماید و خودش را در وضعیتی که تحمل آن دشوار باشد ببیند، قابلیت انجام درخواست شخص مقابل را با توسل به اجبار و تهدید خواهد داشت. این گونه درخواست در موقعیت های خاص می تواند منجر به ظهور جرمی قدیمی اما با عنوانی بدیع به نام اخاذی شود. اخاذی یکی از جرایمی است که با پیشرفت و نگاهی درون محور به رشد فناوری ها و تکنولوژی های عصر جدید، توانسته است خودش را همپای این عناصر نوظهور روزآمد نماید و وجهه خویش را با اندک تغییری حفظ نماید. با نیم نگاهی گذرا به قانون مجازات اسلامی می توان مغفول ماندن جرم انگاری اخاذی را به سادگی تشخیص داد. قانونگذار با توجه به این که در زمان نگارش قانون، این جرم را توانسته است تحت لوای تهدید و اکراه جرم انگاری نماید دیگر ضرورتی به جرم انگاری به صورت خاص ندیده است. اخاذی به طور خاص می تواند برای بزهکار دارای منفعت باشد، فارغ از تهدید و اکراهی که در اخاذی جهت اعمال نیت بزهکار صورت می گیرد، عواید حاصله از این تهدید و اکراه قابلیت پرچم دار شدن جرم اخاذی را خواهند داشت. اخاذی به دلیل باردار بودن جرایم دیگر می تواند بسیار خطرناک تر و آسیب رسان تر به ذات، شخصیت و حیثیت افراد باشد. اخاذی قابلیت این را دارد که با توجه به حمل دیگر جرایم نظیر اکراه و تهدید، در طول زمان ادامه داشته و فرد را به صورت مستمر مورد حملات و فشارهای روحی، روانی، حیثیتی و... قرار دهد. ترجیح بر این است که با وجود اهمیت این ناقض حقوق انسانیت، جرم انگاری به صورت خاص در این مورد توسط قانونگذار احساس شود و این ضرورت بالقوه توسط قانونگذار به بالفعل تبدیل شود.

واژه‌های کلیدی: اخاذی، اکراه، تهدید، قانون مجازات اسلامی، نقض حقوق انسانیت.

مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

دوره ۴، شماره ۱، بهار ۱۳۹۷، صفحات ۲۲-۲۴